

GAZETA ÎNȚĂMÎNTULUI

Anul XXI-Nr. 978

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

Vineri 17 ianuarie 1969
4 pag. 25 bani

ÎNTREAGA ȚARĂ SE PREGĂTEȘTE DE ALEGERI

Săptămîna aceasta, în întreaga țară a fost declanșată campania electorală pentru alegerile de deputați în Marea Adunare Națională, în consiliile populare județene, municipale, orașenești și comunale, care vor avea loc la 2 martie 1969.

Alegerile din acest an se desfășoară într-o perioadă de intensă activitate creatoare pentru edificarea României socialiste, la care participă cu elan întregul nostru popor. Realizări remarcabile s-au înscris pe agenda anului încheiat și altele noi se întrezăresc pentru etapa care urmează, dovedind justetea liniei directoare și a sarcinilor de o deosebită importanță istorică trasate de Congresul al 11-lea al P.C.R. Anul 1969, an hotărîtor al unei revoluționare schimbări în atmosfera marilor întreceri în realizarea obiectivelor colective de oameni ai muncii în domeniile economiei naționale, științei și învățămîntului cunoaște și el o radicală schimbare a Direcțiilor Plenarei C.C. al P.C.R., din aprilie 1968 și a noii Legi a învățămîntului, asigurând o politică permanentă de dezvoltare și perfecționare a învățămîntului de toate gradele, statul și statul nostru depun eforturi susținute pentru asigurarea celor mai bune condiții de învățare și educare a tineretului. Slujitorii școlii, înțelegînd că se bucură de o înaltă apreciere, răsunătoare în ce le-o pară partidul, statul și întregul nostru popor, în sporirea continuă a eforturilor lor în realizarea nobilei de educare a tinerii generații.

Într-o actuală etapă a societății noastre, schimburile în structura sa socială, campania electorală este organizată sub conducerea Partidului Comunist Român de către Frontul Unității Socialiste, organism politic permanent care unește într-o puternică familie toate forțele poporului român și ale naționalităților conlocuitoare, pe reprezentanții tuturor organizațiilor de masă și obștești în munca și lupta perseverentă pentru desăvîrșirea operelor de construire a socialismului, pentru progresul continuu, material și spiritual, al poporului nostru. În alegeri, Frontul Unității Socialiste se prezintă cu un bogat și înfloritor program de dezvoltare multilaterală a țării, de ridicare a nivelului de trai al întregului popor. Alegerea reprezentanților poporului în forul suprem al țării și în organele locale ale puterii și administrației de stat este încă o dovadă a profundului democratism al orînduirii noastre socialiste, orînduire în care puterea se află în mîinile clasei muncitoare aliată cu țărănimea.

De luni, pe tot cuprînsul țării au loc entuziaste întîriri pentru propunerea de candidați ai Frontului Unității Socialiste. Ca expresie a încrederii neabătute a întregului popor față de conducătorii săi încercat în opera de construcție socialistă, Partidul Comunist Român, printre primii candidați în alegerile de la 2 martie au fost propuși membrii Prezidiului Permanent, ai Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R. și alți conducători ai partidului și statului nostru. Într-o înflăcărată adunare care a avut loc la uzinele „23 August” a fost propus candidat în circumscripția electorală nr. 1 din Capitală pentru alegerile de deputați în Marea Adunare Națională tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat, președintele Consiliului Național al Frontului Unității Socialiste. De asemenea, în numeroase adunări care s-au desfășurat pînă în prezent în țară au fost propuși drept candidați muncitori, țărani, intelectuali, oameni ai muncii din rîndurile naționalităților conlocuitoare, care se bucură de un binemeritat prestigiu pentru contribuția lor la construcția socialistă, la îndeplinirea sarcinilor trasate de partid. Ne mîndrim că în rîndul celor propuși drept candidați ai Frontului Unității Socialiste se întîlesc numeroși educatori.

În zilele care vor urma, în atmosfera efervescentă caracteristică acestor mari evenimente, toți cetățenii patriei noastre vor participa la dezbaterile problemelor cetățenești, își vor spune părerea asupra circumstărilor obștești, vor face propuneri privind îmbunătățirea vieții sociale. Ceea ce caracterizează activitatea în aceste zile este participarea largă, entuziasată a întregului popor la traducerea în viață a mărețului program trasat de partid pentru înflorirea patriei noastre.

Alături de ceilalți oameni ai muncii, slujitorii școlii, participînd activ la toate manifestările din cadrul campaniei electorale, își exprimă sprijinul neclintit față de însuflătoarele țeluri înscrise pe steagul partidului, își afirmă hotărîrea de a marca această perioadă premergătoare alegerilor prin noi și prețioase succese în muncă, în marea operă de edificare a României socialiste.

La Institutul politehnic din Timișoara a fost realizat un aparat pentru verificarea după program a însușirii cunoștințelor. Aparatul a fost realizat de un colectiv al Facultății de electrotehnică

PROBLEMELOR ȘCOLII — SOLUȚII PROSPECTIVE REALISTE

Orice lucrare teoretică valoroasă din domeniul pedagogiei este și va rămîne utilă nu numai pentru perfecționarea culturii pedagogice a cadrelor didactice — și deci, în mod indirect, pentru perfecționarea procesului instructiv-educativ — ci și ca suport al cercetărilor aplicative. Restructurarea conținutului învățămîntului și a tehnicii didactice nu se poate înfăptui fără sprijinul unei teorii pedagogice-filozofice cu înalt grad de generalizare, care operează sinteze cuprinzătoare și deschide perspective. Dar restructurarea învățămîntului nu se reduce la elaborarea și propagarea unor teze teoretice, oricît de convingătoare și de avansate ar fi ele. Transformările pe care le cunoaște și vor trebui să le cunoască instituțiile de învățămînt, în spiritul Direcțiilor C.C. al P.C.R. și pe baza Legii învățămîntului, presupun soluționarea științifică a unei multitudini de probleme concrete; acestea trebuie prompt depistate, judicios ierarhizate potrivit importanței lor și apoi cuprinse într-un program de lucru, pentru a primi răspunsuri.

Niciodată în istoria învățămîntului problemele noi nu s-au impus cu atîta insistență și niciodată cercetările aplicative nu au fost atît de necesare și de prețioase. Dacă învățămîntul a devenit una dintre cele mai rentabile investiții ale lumii contemporane și dacă, prin calitatea sa și prin capacitatea de

a progresa în ritmul impus de știința contemporană, reprezintă un factor cu rol decisiv în progresul științific, tehnic și spiritual al societății, atunci soluțiile moderne și eficiente oferite cu promptitudine întrebărilor școlii sînt de o inestimabilă valoare. Nu mai putem crede în teza, susținută cu oarecare succes în trecut, dar din ce în ce mai puțin în zilele noastre, că adevărata noblete a muncii de cercetare ar rezida în investigația întreprinsă fără scopuri imediate bine precizate și că preocupările „aplicative” nu sînt potrivite spiritelor creatoare. De fapt, ingeniozitatea și forța creatoare științifice se vădesc în primul rînd și cu toată țara în definirea problemelor deschise și în scrierea finalizării cercetărilor. A întreprinde, oricînd este posibil și cît mai exact, modificările pe care o cercetare încheiată cu succes le va aduce în planul practicii școlare înseamnă a privi foarte departe și a ști foarte multe lucruri esențiale. Așa încît orientarea aplicativă nu este, cum s-ar putea crede, caracteristică inteligențelor limitate, ci dimpotrivă, spiritelor profunde și multilaterale inzestrate. O soluție modernă și eficientă este totdeauna, chiar și atunci cînd aria aplicării ei este limitată, rezultatul unei activități intelectuale complexe și viguroase, cutozătoare în raport cu viitorul și realistă față de cererile prezentului. Cît timp un general

celător nu-și reprezintă cu destulă exactitate finalul și finalizarea muncii sale el nu poate avea siguranță în determinarea tehnicii de cercetare și în descoperirea soluției optime.

Prin planul de cercetare elaborat pentru anul care a început și pentru anul viitor Institutul de științe pedagogice întreprinde un insistent efort pentru soluționarea unui grup de probleme școlare importante. Colectivul de conducere a acordat toată atenția indicățiilor de partid care cer cercetării științifice să-și stabilească obiective precise și bine alese, să caute modalități de scurtare a duratei investigațiilor și să se intereseze de valorificarea rezultatelor — deci, în cazul nostru, de introducerea în planul practicii școlare a soluțiilor descoperite și verificate.

Accelerarea finalizării cercetărilor pedagogice angajează direct cadrele didactice, nu numai fiindcă prin intermediul lor noutățile științifice vor putea pătrunde în fiecare școală, ci și datorită faptului că, prin experiența și ingeniozitatea lor, învățătorii și profesorii pot contribui ei înșiși la scurtarea duratei unor cercetări. Au început să

Conf. univ.
dr. GEORGE VAIDEANU
directorul Institutului de științe pedagogice

(Continuare în pag. a 2-a)

- Educația profesională în liceele de specialitate și modalitățile realizării ei — pag. 2
- Suprasolicitare, diversificare, profil — pag. 3
- Clasa și colectivul de elevi — pag. 3
- Colocviul „Educația și dezvoltarea economică, științifică și socială” — pag. 4

Constătuire cu învățătorii

La 13 ianuarie a.c. a avut loc la Ministerul Învățămîntului o constătuire de lucru în legătură cu rezultatele experimentului privind sistemul de scriere verticală simplificată și cu unele probleme ale predării la clasele I—IV. Au participat un număr de peste 60 de învățători care în anii școlari trecuți au experimentat scrierea verticală simplificată, precum și reprezentanți ai Institutului de științe pedagogice, ai Editurii didactice și pedagogice, ai presei pedagogice. La constătuire a participat de asemenea prof. dr. Florica Bagdasar, inițiatora experimentului privind scrierea verticală simplificată.

După ce numeroși participanți și-au prezentat opiniile cu privire la programele și manualele folosite în prezent la clasele I—IV, precum și rezultatele obținute în experi-

mentul privind introducerea sistemului scrierii verticale simplificate, conf. univ. Traian Pop, adjunct al ministrului învățămîntului, a vorbit despre preocupările actuale ale ministerului cu privire la ridicarea nivelului întregii activități ce se desfășoară la clasele I—IV, despre extinderea experimentului privind scrierea verticală în anul școlar 1969-1970, precum și despre organizarea unui experiment privind scrierea oblică simplificată, în cadrul ansamblului de măsuri care au ca scop perfecționarea învățămîntului de cultură generală în lumina Direcțiilor C.C. al P.C.R. cu privire la dezvoltarea învățămîntului în țara noastră.

O relateare asupra opiniilor și concluziilor exprimate la această constătuire va fi publicată într-unul din numerele noastre viitoare.

Premii acordate pentru unele lucrări științifice ale cadrelor didactice

Comisia finală de premiere a Societății de științe filologice din Republica Socialistă România a stabilit următoarele rezultate ale concursului de lucrări științifice ale cadrelor didactice, concurs organizat la fiecare doi ani de către Societate:

Premiul I (3.000 de lei): prof. Ion Dumitrescu (București), pen-

tru lucrarea Schiță pentru relația de a-din-cime Schopenhauer — Eminescu. Premii II (2.000 de lei): prof. Ioan Codău, Școala generală din Sicula (jud. Arad), pentru lucrarea Graiul comunei Sicula. Premii III (1.000 de lei): prof. Martin Naht (Arad), pentru lucrarea Despre vocabular.

Au mai fost acordate

te trei mențiuni, în valoare de cîte 800 de lei, profesorilor Traian Pătrășcanu (Alba-Iulia), pentru lucrarea Nume de animate din județul Alba, I. Basamăc (Buzău), pentru lucrarea Evoluția relațiilor Eminescu-Creangă și Grațian Jucan (Cimpulung Moldovenesc, jud. Suceava) pentru lucrarea Prietenii literare: Eminescu-Creangă.

Noi filme pentru școală

Printre mijloacele moderne audio-vizuale care își fac un loc tot mai larg în predare se numără, la loc de frunte, filmele didactice. Deosebit de apreciate de elevi, ele constituie un ajutor important pentru profesori în clarificarea și aprofundarea noțiunilor predate, în ilustrarea lecțiilor, în legarea lor de aspectele concrete ale muncii în producție.

La cererea Ministerului Învățămîntului, Casa de filme — București a realizat recent o serie de noi filme didactice, care — prin diferite procedee — expun într-un mod intuitiv teme din programa școlară. Iată cîteva din titlurile acestor filme: „Conice” (realizator: ing. Gh. Ciobanu), „Diviziunea celulară” și „Germinația semînteii” de Mircea Sterescu, „Prelucrarea țiteului” și „Țiteul ca bogăție naturală” de Gheorghe Turcu.

CONVINGERILE OAMENILOR ȘCOLII

În ultimele două-trei luni au avut loc, în aproape toate județele, diferite reuniuni ale cadrelor didactice din învățămîntul de cultură generală, de specialitate, profesional și tehnic, reuniuni în cadrul cărora educatoarele, învățătorii, profesorii, inginerii, maistrii au analizat, în spiritul unei înalte exigențe, probleme importante ale învățămîntului de stat și modalitățile concrete de îndeplinire a direcțiilor partidului cu privire la continua dezvoltare și perfecționare a învățămîntului.

Stabilirea cu exactitate de către partid a locului și rolului de frunte al școlii românești în ansamblul factorilor care contribuie la instruirea și educarea tinerilor generații din patria noastră îi conferă acestuia și slujitorilor ei atribuție dintre cele mai valoroase și subliniază, în același timp, îndatoririle multiple și esențiale ce-i revin.

„Comitetul Central al partidului și guvernul țării — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu în cuvîntarea rostită la Consătuirea pe tară a Uniunii Tineretului Comunist din februarie 1968 — sînt convinse că și în viitor corpul didactic, intelectual-

itatea noastră își vor îndeplini cu cea mai mare răspundere misiunea ce le revine, că vor face totul pentru a răspunde cu cinste înaltelor îndatoriri ce le au față de patrie, față de popor.

Lată de ce — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu în continuare — partidul și guvernul consideră că rolul principal, în condițiile actuale, în formarea și educarea finierei generații revine școlii.”

La fel cu toți oamenii muncii, cadrele didactice identificate în Partidul Comunist Român autoritatea supremă în viața națiunii noastre socialiste, forța politică și socială cea mai înaintată pe care se sprijină cu încredere tot ceea ce e mai valoros în simțul societății noastre, partidul și guvernul nostru, idealurile contemporane ale poporului român.

Caldele cuvinte de mulțumire pentru grija deosebită pe care o poartă partidul școlii, personalului didactic, împlinite cu acele simple cuvinte exprimate cu sobrietate și emoție la adresa partidului, a virtuților sale de conducător au constituit nota dominantă, alături de caracterul de lucru, a tuturor întîrîrilor

cadrelor didactice prilejuate de organizarea cursurilor pedagogice trimestriale, a conferințelor județene pentru alegerea delegaților la Conferința Națională a cadrelor didactice, a miilor de acțiuni din școli ocazionale de aplicare a noului sistem de scolarizare a personalului din învățămîntul de toate gradele.

Nenumărați vorbitori au subliniat caracterul de program de activitate al Direcțiilor Comitetului Central al Partidului Comunist Român privind dezvoltarea învățămîntului în Republica Socialistă România, aprobate de Plenara C.C. al P.C.R. din 22—25 aprilie 1968, obligativitatea îndeplinirii lor de către cadrele didactice ca premisă a succeselor de azi și de mâine ale școlii românești. Zecele de mil de educatoarele, învățătorii și profesorii din țara noastră și-au însușit și trăiesc organic ideile nobile ale politicii partidului și și-au făcut un tel al vieții lor din a realiza întocmai ceea ce Partidul Comunist Român ne cere nouă tuturor.

Un venerabil profesor de la Ploiești spunea într-o adunare: „Discuțăm aici, între oameni care servesc partidul cu hotărîre și devoțiune,

care, prin calitățile lor personale, prin activitatea și gîndirea lor se găsesc în primele rînduri ale celor ce plămădesc destinele de azi și de mâine ale acestei minunate țări, patriei noastre, Republica Socialistă România”. La Bistrița-Năsăud cineva arăta: „Nu avem timp pentru retrospectivă decît în măsura în care ea servește mersului nostru înainte. Vom apela mai puțin la istoria scrisă și mai mult la cea viitoare o realizăm noi sub conducerea partidului și tot sub conducerea lui o vom scrie, glorioasă și eroică, asemenea zilelor pe care le trăim”.

Întreaga noastră activitate se desfășoară cu sentimentul declarat al dragostei față de patrie și partid. Pentru noi, cadrele didactice, ca și pentru toți oamenii muncii din țara noastră, nu există tel mai înalt și mai nobil decît acela de a servi fără rezerve idealurile stabilite de partid: propășirea patriei noastre pe drumul luminos al socialismului și comunismului.

Pornind de la premisa că politica Partidului Comunist Român este iz-

vorită din înțelepciunea colectivă a partidului și a poporului nostru, că ea se inspiră din adevărurile generale valabile ale materialismului dialectic și istoric și că acestea se constituie în mod creator, în funcție de condițiile specifice ale țării noastre, condiții pe care P.C.R. le cunoaște perfect și cărora le dă o rezolvare esențial științifică și patriotică, numeroși vorbitori au arătat că școlii, învățămîntului în general îi revin sarcini grele și de mare răspundere pentru a asigura cadre calificate economice, științifice și culturale în anii viitori.

Activitatea învățămîntului este prin excelență o activitate de perspectivă, cu atît mai dificilă și mai importantă, în același timp, cu cît „bătăia” ei este lungă. Muncim cu gîndul la anii 1975, 1981... 2001... în perspectiva exigențelor și solicitărilor de atunci. Vor fi cadrele didactice la înălțimea sarcinilor pe care partidul le prefăcuțea pentru viitor? — iată întrebarea gravă pe care

ALEXANDRU GHITERA

(Continuare în pag. a 4-a)

EDUCAȚIA PROFESIONALĂ ÎN LICEELE DE SPECIALITATE ȘI MODALITĂȚILE REALIZĂRII EI

O cercetare cu privire la modalitățile alegerii profesiei de către actualii elevi ai liceelor de specialitate, precum și la cultivarea în rândurile acestora a dragostei pentru meseria aleasă a subliniat faptul că, în ultimii ani, a crescut într-o măsură procentul tinerilor care, îndrumați de profesorii din școlile generale, și-au ales în mod conștient viitoarea profesie. Cercetarea a relevat însă că un număr de elevi ai liceelor de specialitate au ajuns până în anul III cunoscând destul de puțin despre caracteristicile profesiei pentru care se pregătesc și manifestându-se desigur de neastabil în raporturile cu aceasta. Consider semnificative, de pildă, răspunsurile la un chestionar dat elevilor unui liceu industrial de construcții (sector în care industria este instabilă și se manifestă cu precizie). La întrebările: „Ce v-a determinat să veniți la această școală?”, „Ce motive v-au făcut să vă alegeți specialitatea?”, unii elevi au arătat că la baza alegerii lor s-a situat hazardul sau concurența relativ mai redusă la admitere. Răspunsurile la întrebarea: „Cu ce ochi priviți astăzi meseria pe care o studiați?” au arătat că o parte dintre elevii chestionați nu manifestă un atașament deosebit față de profesia pe care o studiază.

Lucrurile stau mai bine, din acest punct de vedere, în cazul liceelor industriale cu alte specialități și în cazul liceelor economice. Și aici însă sînt elevi care nu se simt suficient atrași de profesia de tehnician.

Sondajele efectuate de noi au arătat totodată că poziția anumitor elevi, opțiunile lor în raport cu pregătirea în liceele de specialitate se răsfrîng și în modul cum învață acestea: ei acordă o atenție prioritară disciplinelor teoretice, lăsînd pe planul doi studiul specialității și pregătirea practică. Nu putem face abstracție nici de faptul că un procent variind între 6-14 la sută dintre candidații se dovedesc a fi insuficient de înzestrați cu aptitudini pentru profesia pe care urmează să o practice.

Toate acestea impun o hotărîre reconsiderare a muncii de selecție și edu-

care profesională, a elevilor din liceele de specialitate. În ceea ce privește selecția, utilizarea experimentală în cursul acestui an a unor probe psihotehnice a arătat că acestea prezintă în prezent o soluție demnă de a fi luată în considerare. În ceea ce privește educația profesională, educația în spiritul atașamentului față de meseria aleasă, se impune, după părerea noastră, ca activitatea de viitor să fie orientată în trei direcții majore.

O primă direcție o constituie realizarea unui front comun al profesorilor de cultură generală cu profesorii de cultură tehnică și de specialitate, care să aibă ca scop de a sădi în rândurile elevilor interesul și dragostea pentru munca de specialist pentru producție, dorința de a se pregăti în concordanță. Am constatat că, în prezent, unii dintre profesorii de cultură generală nu sînt conștienți de faptul că lucrează într-un liceu de specialitate, că munca lor educativă trebuie să fie axată pe specificul școlii. Lipsa unor asemenea valențe specifice, mai ales în condițiile în care în anul I de studii la liceele de specialitate disciplinele de cultură generală sînt dominante, împiedică crearea climatului de încredere și de interes pe care îl presupune învățarea lor activă în producție. Așa cum o arată experiența unor licee industriale cu rezultate pozitive, este de deplin posibil ca profesorii de cultură generală din liceele de specialitate să contribuie efectiv la realizarea scopurilor educației specifice acestor licee. Desigur însă că este necesar ca ei să se documenteze asupra profilului pregătirii în școala respectivă, asupra perspectivei fiecărei profesii și ale sectorului economic sau industrial în ansamblul său, să facă legături, ori de cîte ori este posibil, între cunoștințele predate și practică, arătînd îndesat cum se aplică acestea în meseria pe care o studiază elevii.

Tematica oror de dirigjență, a ansamblului activităților educative se impune, de asemenea, orientată cu precizie spre cunoașterea multilaterală de către elevi a profesiei a căror pregătire este asigurată în școala respectivă.

Efficiența unei asemenea cunoașteri se obține nu atât prin expuneri cit, mai ales, prin întîlniri cu tehnicieni și specialiști din sectorul de activitate pentru care o anumită școală pregătește cadre, prin prezentare de proiecte statice și dinamice, de expoziții foto, de grupaje de informații cu privire la succesele dobîndite de întreprinderile în care urmează a fi repartizați elevii după absolvire etc.

Aceste informații și lămuriri teoretice se impun, desigur, extinse, fundamentate pe suportul practicii. Se cere să prezentăm de la început, clar, elevilor specificul viitorului lor loc de muncă, răspunderile ce le vor fi atribuite în producție. Intensificarea vizitelor de documentare în întreprinderile pentru care fiecare liceu de specialitate pregătește cadre, precum și în alte întreprinderi moderne din sectorul respectiv constituie o condiție esențială în această privință, întrucît exercițiul și puternică influență pozitivă asupra lor, le dezvoltă sentimente, emoții, convingeri. Asemenea vizite trebuie înscrise în planificarea calendaristică cu o pondere mai accentuată decît ocupă în momentul actual. Trezește de asemenea dragostea pentru profesie antrenarea elevilor în cercurile tehnice pe materie, ca și organizarea unor concursuri legate de specificul meseriei. Folosirea unor asemenea mijloace determină sesizarea de către elevi a celor mai interesante și atrăgătoare aspecte ale muncii productive. Ei ajută să înțeleagă solicitările privind nivelul pregătirii ce se cere unui specialist cu calificare medie în condițiile aplicării tehnicii celei mai avansate. În același timp, ei își pot da seama că, în prezent, progresul rapid al științei și tehnicii, precum și perfecționarea unor mașini și utilaje le oferă perspective

largi pentru o deplină realizare profesională. Evident, în felul acesta cresc mult interesul și dorința lor de a se pregăti temeinic în profesia aleasă.

Un factor esențial în câștigarea atașamentului profesional îl constituie buna organizare și îndrumare, ca și nivelul tehnic și tehnologic al lucrărilor practice în laborator, în atelierul școlii, pe cîmpul didactic experimental, precum și al practicii în producție. S-a constatat nu odată că, acolo unde activitatea practică este slab organizată, unde în cadrul ei elevii primesc descrieri în loc de demonstrații, unde lucrările se execută cu scule rudimentare sau au un caracter de rutină, se ajunge nu numai la scăderea nivelului de calificare, ci și la atenuarea sau chiar la dispariția interesului și dragostei pentru profesie. În schimb, dacă munca practică este pregătită și desfășurată astfel încît să răspundă așteptărilor elevilor, încrederea lor în tehnica modernă, dacă le produce satisfacția unor succese cu evidentă valoare în producție, ea le dezvoltă mult interesul pentru profesie, exercitînd o influență pozitivă asupra întregii activități educative.

Cele consemnate mai sus reprezintă câteva dintre cerințele esențiale ale educației profesionale — factor determinant al realizării integrale a menirii pe care o au liceele de specialitate. Ni se pare foarte important ca profesorii din aceste școli să utilizeze cit mai larg toate mijloacele și căile ce le stau la dispoziție pentru a dezvolta atașamentul elevilor față de profesie, pentru a forma profilul moral al acestora ca viitori tehnicieni, buni cunoscători ai profesiei lor, capabili să participe conștient și activ la munca productivă și la viața socială.

Conf. ȘTEFAN LINU
I.P.C.D.-Cluj

In cabinetul de geografie al Liceului „Dimitrie Bolintineanu” din Capitală

Problemelor școlii — soluții prospective realiste

(urmăre din pag. 1)

pe pună în discuție planurile de învățămînt și programele școlii de 10 ani și ale liceului, ca documente pedagogice care își propun să realizeze, în spiritul unei concepții moderne, o restructurare profundă a învățămîntului nostru. Or, prin observații și sugestii cadrelor didactice pot ajuta efectiv pe cercetătorii Institutului și pe specialiștii din Ministerul Învățămîntului care au datoria să definitiveze într-un timp extrem de scurt aceste documente. Se va deschide o largă discuție în jurul tehnicii didactice, temă insistenț și viu abordată de pedagogia antemontană, în scopul perfecționării sistemului de verificare și apreciere a pregătirii elevilor. Și în acest caz dascălii, care acordă note, simțind cîr de mult se greșese sau se poate greși în acest dificil act didactic, sînt primii chemați să propună ameliorări.

Institutul a găsit posibilitatea de a reduce substanțial durata unor cerșări și prin-o reexaminare a metodologiei, se printr-o participare directă la acțiunea de verificare și difuzare a rezultatelor. Astfel, cu sprijinul conducerii Ministerului Învățămîntului s-a pus stabilă că fisa pedagogică (instrument de cercetare și caracterizare a elevilor) va fi introdusă în toate școlile generale cu un an mai devreme decît era prevăzut inițial, adică începînd din anul școlar 1969-1970. Cu alte cuvinte, pînă la acea dată se vor efectua un sir de acțiuni științifice necesare pentru ca învățătorii și dirigintii să fie în situația de a da o bună întrebuințare acestui instrument: se va supune unor ultime experimente, efectuate în școli, fisa proiectată de institut, se va pune în discuția consiliului științific al acestuia modelul de fișă experimentat în vederea obținerii aprobării ministerului, se va elabora și tipări, pînă în septembrie 1969, un îndrumător destinat învățătorilor și profesorilor, se va tipări fișa în tirajul cerut de introducerea ei în toate școlile și se va pregăti un scurt instructaj, care va trebui să aibă loc în toamna anului viitor, pe județe, cu toate cădremle didactice. Este credem evident faptul că o astfel de reducere

a duratei unei cerșări, în principiu posibilă, înfruntă mari riscuri, întrucît nici o etapă n-ar putea fi omisă și, totodată, toate etapele cerș și consumă anumit timp.

Deși institutul este un for de cercetare și nu de decizie, ministerul fiind acela care preia, analizează și propagă, la data considerată optimă, rezultatele obținute prin investigații științifice, noi am găsit uneri modalități de accelerare a finalizării, prin participare directă la procesul de difuzare a noutăților produse de cercetare. Vom organiza și în alte orașe din țară demonstrații didactice cu o variantă perfecționată a mașinii VERFIX, urmînd în acest scop să determinăm unele școli să acționeze și să instaleze mașina într-o sală de clasă. Vom organiza cursuri cu toți cei 80-100 de profesori psihopedagogi care vor lucra în anul viitor în liceu (în rîndul lor aflîndu-se și tineri absolvenți de anul acesta), pentru a propaga cu un ceas mai devreme principiile și metodele moderne ale acțiunii de orientare școlară și profesională. Vom invita la un curs de informare și orientare, în primăvara acestui an, pe toți profesorii din țară care au fost membrii comisiilor programării obiectivelor de învățămînt, pentru a apropia data la care instruirea programată va putea fi integrată, pe măsura valorii ei, în învățămînt. Vom deschide un studio de televiziune în circuit închis (la un liceu din București), ca prefață la premiera pedagogică pe care o va reprezenta deschiderea teleshcolii.

Din toate cele spus mai sus rezultă cu toată evidența că cea mai eficientă modalitate de soluționare promptă a problemelor majore ale școlii o reprezintă anticiparea, procederea prospectivă. Cum cercetarea este în principiu dificilă și reclamă timp, este sigur că cel care ar constata și ar începe astăzi să se ocupe de o problemă școlară actuală va obține o soluție de abia atunci cînd problema nu va mai fi actuală, sau cînd ea își va fi modificat sensibil termenii. De aceea, a cerceta înseamnă a avea „simțul viitorului”, a anticipa în vederea găsirii unor soluții și formule didactice, viabile și temeinic verificate.

RIDICAREA NIVELULUI PREDĂRII CERE O ACTIVITATE APROFUNDATĂ DE DOCUMENTARE

Perfecționarea conducerii și planificării economice naționale corectă și activă este o condiție esențială pentru dezvoltarea socialistă a României constituie unul dintre principalele obiective ale activității desfășurate în prezent de partid și de stat. În legătură cu aceasta se pun sarcini importante și în ceea ce privește pregătirea cadrelor de specialitate cu calificare medie în liceele economice. Este necesar să se ridice pe o treaptă superioară nivelul științific al lecturilor de organizare-planificare, finanțe și credit, statistică, contabilitate, economie politică, drept, analiza activității economice a întreprinderilor, mecanica lucrărilor de evidență etc.

Conștienți de sarcinile ce le revin pe această linie, profesorii care predau disciplinele de specialitate în cadrul Liceului economic din Bacău au dezbătut în cadrul comitetelor metodice, pe baza studiilor aprofundate a documentelor de partid privind îmbunătățirea activității economice, modalitățile concrete de îmbunătățire a lecturilor respective. În acest scop, cu sprijinul conducerii școlii, profesorii de specialitate au efectuat stagi de documentare în întreprinderi și în instituții bancare. În același timp s-a intensificat studiul lucrărilor de specialitate recent apărute. În cadrul comitetelor metodice s-au prezentat recenzii simple asupra acestor lucrări, s-au alcătuit bibliografiile și au fost selecționate a serie de exemple semnificative care să fie folosite la lecții. Pentru a da un ajutor concret cadrelor didactice comisia metodică a organizat lecții deschise și interesante la disciplinele economice și împreună cu conducerea școlii, a elaborat unele modele de planuri de lecție și unele conspecte ale lecțiilor.

Ca urmare, nivelul lecturilor de specia-

litate se îmbunătățește continuu. Respectiv specificul fiecărei discipline de predat și cerințele accesibilității, profesorii abordează în cadrul lor, într-un spirit științific, problemele drumului către al producătorilor, ale rentabilității, ale bilanțului economic, ale aplicațiilor în economie a teoriei grafelor, ale introducerii noilor planuri de centru în domeniul contabilității pe ramuri etc.

Pentru ca elevii să nu întâmpine greutăți în înșirarea cunoștințelor s-au luat măsuri de natură să simplificăm, în parte, sarcinile temporare de muncă pentru contabilitatea industrială, contabilitatea comercială, organizarea și planificarea producției, analiza activității economice a întreprinderilor etc., făcîndu-se eforturi susținute pentru a se alcătui cursuri didactice care să se bazeze pe metodele celei mai avansate și să se acorde atenție deosebită studiului individual. De asemenea, li s-a dat acestora indicații bibliografice privind unele lucrări de nivel mediu, unele studii și articole din publicațiile cu caracter economic și de contabilitate pe care le pot consulta în vederea pregătirii lor. Bineînțeles, cătăm ca toate lucrările recomandate să se procure în număr suficient și să se găsească în biblioteca școlii.

Urmînd să ridice continuu nivelul calitativ al predării, și o lege strictă de dezvoltare și perfecționare a ansamblului activității economice pe plan național, colectivul nostru se străduiește să desfășoare o activitate cit mai aprofundată de documentare individuală și colectivă, teoretică și practică asupra tendințelor și practicilor înaintate utilizate în activitatea economică.

Prof. N. VINĂTORU
Liceul economic din Bacău

O lecție practică la Liceul industrial minier din Baia Mare

Întîlnire între membrii cenacurilor literare

La invitația Societății literare a elevilor din Timișoara, reprezentanți ai cenacului literar școlar „Săgetătorul” din București, conduși de profesorul Tudor Oprea, au fost în vacanța de iarnă oaspeții platurilor bănățene.

Evenimentul a fost așteptat cu multă emoție de tinerile coedele din rîndurile elevilor, iar forurile locale ale învățămîntului și ale U.T.C. s-au străduit să-și asigure un cadru cit mai plăcut și mai instructiv. Au avut loc, cu acest prilej, lecturi ale creațiilor în versuri, de proză și dramatice aparținînd elevilor din Timișoara și București, precum și discuții asupra acestora. Ele au scos în evidență puternicul rezervor de talente existent în

liceele noastre, nivelul surprinzător de matur al criticilor practicate în cenacurile elevilor, seriozitatea și simțul de răspundere cu care sînt îndrumate speranțele literaturii de miine. Profînd de popasul lor în Timișoara, elevii din Capitală au vizitat unele obiective economice, istorice și culturale ale orașului-gazdă, modernă sală de concerte a Liceului de muzică, cîneclubul de la Liceul de construcții, planetele Universității. Desfășurată într-o atmosferă de caldă prietenie și entuziasm, înfilinirea — care a dat tinerilor literați din București și Timișoara posibilitatea de a-și cunoaște reciproc preocupările, de a încheia strînse relații prietenești — a dovedit din plin utilitatea educativă a unor acțiuni de acest gen.

Prof. DOINA MĂRGINEANȚU

In ospetie pe meleagurile Țării Oașului și în municipiul Ploiești

Un interesant și valoros schimb de experiență a avut loc, în cursul vacanței de iarnă, și între micii folcloriști din Țara Oașului și

cei din Ploiești, care s-au vizitat reciproc. Întîi, membrii cercului de folclor de la Școala generală nr. 21 din Ploiești au fost oaspeții coloraților lor de la Școala generală din Țirșoii, județul Satu Mare. Primii cu căldura de gazdele lor, în frunte cu directorul școlii, tov. Grigore Torz, folcloriștii ploieșteni nu numai la carte — toți au învățat primele litere ale abecedarului — dar și în activitatea artistică. Programul serbării a cuprins poezii, coruri, jocuri, precum și un concert executat la fluiere, câci în primul trimestru micii artiști au deprins de la învățătoarea lor să cînte la fluiere după note. Elevii

La scurt timp după aceea, elevii din Școala nr. 21, Iacob Balaban, s-au arătat la înălțime. Ei i-au însoțit pe scolarii oșeni în vizitele făcute la întreprinderile și instituțiile culturale din orașul lor. Le-au făcut cunoștință cu cartierul lui, i-au invitat la teatrul. De un deosebit succes s-au bucurat cele două spectacole date la Ploiești de folcloriștii din Țirșoii, care au prezentat cu acest prilej un foarte frumos program de cîntec și dansuri oșene.

Micii fluierași din Craiova

De curînd, cei mai mici elevi ai Școlii generale nr. 22 din Craiova au prezentat în fața învățătorilor și profesorilor, a părinților și a colegilor mai mari, primul spectacol din viața lor de scolarie. Ei au dovedit că sînt singuricioși nu numai la carte — toți au învățat primele litere ale abecedarului — dar și în activitatea artistică. Programul serbării a cuprins poezii, coruri, jocuri, precum și un concert executat la fluiere, câci în primul trimestru micii artiști au deprins de la învățătoarea lor să cînte la fluiere după note. Elevii

au hotărît ca în trimestrelor următoare să învețe noi cîntec, pentru ca viitorul lor concert să fie și mai bogat.

M. S.

Un rodnic schimb de experiență

Recent, la liceul din Sinaia a avut loc o ședință de lucru la care au participat inspectori școlari, precum și directori și profesori adjuncți de la liceele de cultură generală și liceele de specialitate din județul Prahova. Inițiat de inspectoratul școlar județean, acest schimb de experiență

și-a propus să analizeze eficiența măsurilor stabilite de conducerea liceului din Sinaia pentru îndeplinirea prevederilor programelor școlare în trimestrul trecut și a măsurilor întreprinse în ceea ce privește realizarea unei bune frecvențe și discipline a elevilor. Au fost prezentate cu acest prilej o serie de metode folosite pentru creșterea nivelului calitativ al instrucției și educativei. De asemenea s-au cercetat o serie de planuri de muncă, materiale metodice, materiale ale consiliului pedagogic etc. În încheiere a fost vizitată expoziția liceului din Sinaia, care cuprinde obiecte lucrate în cercurile de elevi.

Prof. ANDREI PETER

Un cerc de filozofie al elevilor

La Liceul nr. 38 din București a fost înființat recent un cerc de filozofie care cuprinde 30 de elevi din clasa a XII-a. În prima ședință a cercului a fost dezbătută tema „Ideile sociale-politice și filozofice ale lui N. Bălcescu”, prezentîndu-se referat despre „Concepția democrat-revoluționară a lui N. Bălcescu” și „Elemente dialectice și ma-

terialiste în gimnaziul lui N. Bălcescu”, precum și o culegere de texte alese din opera acestuia. Viitoarele ședințe vor lua în discuție o serie de probleme cum sînt: humanismul, „Concepția științifică despre lume și viață a omului nou”, „Creșterea prestigiului internațional al Republicii Socialiste România” și altele. În afară de aceasta membrii cercului și-au propus să alcătuiască culegeri de texte din operele lui Dimitrie Cantemir, Vasile Conta etc.

Prof. ION CODRU

Bogata activitate sportivă

Vacanța de iarnă a însemnat pentru profesorii de educație fizică un prilej de a-și antrena pe elevii lor în acțiuni sportive specifice anotimpului. Peste 1200 de elevi, evidențiați pentru rezultatele obținute în activitatea sportivă de performanță, au fost cuprinși în cele 8 tabere sportive organizate de Ministerul Învățămîntului în perioada 22 decembrie 1968 — 4 ianuarie 1969. Schiorii, bînușarii, au fost grupați în trei localități. La Predeal, elevii din localitate, cei din Sinaia,

din Brașov și Risnov au făcut progrese însemnate în zilele petrecute în tabără. Cei mai mulți dintre ei au evidențiat unele progrese cu prilejul concursurilor de verificare organizate după încheierea activității de tabără. Elevii activități de schi ale școlilor sportive din Vatra Dornei, Toplița, Gheorgheni, Piatra Neamț și Cîmpulung Moldovenesc au participat la tabăra din Vatra Dornei, iar cei de la Școala sportivă din Petroșeni la cea din munții Parîng. Și în aceste tabere schiorii și-au desfășurat în bune condiții pregătirile, activitatea încheindu-se cu izbitute întreceri de verificare.

La Tusnad, peste 200 de tineri atleți au participat la alergări prin zăpadă, la întreceri de sînușie și, mai ales, la multe excursii. Bineînțeles, nu au lipsit tradiționalele jocuri și întreceri. O parte din elevii liceelor au program de educație fizică și-au dat înlînire în frumoasa stațiune din munții Cibinului, Păltinș. Peste 350 de elevi cu specializările cele mai diferite — atletism, gimnastică, baschet, handbal etc. — au folosit din plin conștientă oferite de terenurile din Păltinș pentru a se reconforta și a-și consolida pregătirea sportivă. Sporturile cele mai îndrăgite au fost atletul și sînușie.

G.M.

SUPRASOLICITARE, DIVERSIFICARE, PROFIL

Este, poate, pe deplin adevărată afirmația psihologilor că în momentul actual doar un mic procent din totalul capacităților intelectuale umane este valorificat în cadrul studiului. Nu este însă mai puțin adevărat faptul că, în condițiile didactice curente, ale tehnologiei obișnuite utilizate în predarea și însușirea cunoștințelor, uriasa acumulare de informații care capătă viza de intrare în programele școlare determină, în cazul unui învățământ de cultură generală nediferențiat, un evident fenomen de suprasolicitare, de supraîncărcare a elevilor.

Echilibrarea planurilor de învățământ și a programelor școlare astfel încât actualizarea lor continuă la nivelul dezvoltării impetuoză a științei și tehnicii contemporane să nu vină în contradicție cu asigurarea unui regim rațional de studiu pentru elevi, să nu supra-solicite capacitatea lor de asimilare a cunoștințelor constituie în prezent una dintre preocupările majore ale învățământului și educației. Numeroase reuniuni și colloqui internaționali organizate sub egida UNESCO și a altor organizații de învățământ și sănătate publică au abordat problema combaterii suprasolicitării copiilor, a igienei pregătirii școlare. De mai mulți ani și în țara noastră discuțiile privind conținutul învățământului sunt coordonate cu cercările psihopedagogice și de igienă școlară, realizându-se îmbunătățiri în ceea ce privește echilibrarea materialului de studiu, introducerea în procesul de învățământ a unor noțiuni moderne, realizându-se concomitent cu reducerea unor cunoștințe depășite de științele contemporane. Nu s-a ajuns însă la acel stadiu al înlăturării supraîncălzirii prin sintetizare și al esențializării studiului în cursul școlarității. Spre aceasta tind recentele constatări organizate de Ministerul Învățământului, în care au fost dezbătute problemele programelor și manualelor pentru principalele discipline predate în liceu. Este de așteptat ca

pe baza lor să se ia măsuri în vederea unei sistematizări mai riguroase a materiei, să se promoveze o serie de criterii psihopedagogice raționale, care să permită combaterea eficientă a fenomenului supraîncălzirii constatată în liceu.

Cauzele principale ale acestei supraîncălziri sint binecunoscute și au fost îndelung discutate: un volum prea amplu de cunoștințe înscrise în programe în raport cu numărul de ore prevăzute în planul de învățământ cuprinsul unor manuale care ignoră posibilitățile de înțelegere ale elevilor, cerințele exagerate ale unor profesori. Consider că în prezent un factor important al supraîncălzirii îl reprezintă și faptul că actuala diversificare a studiului în liceu nu mai răspunde realităților fundamentale de care trebuie să țină seama învățământul: cerințele contemporaneității și aptitudinile elevilor.

Având drept fundament Direcțiunile C.C. al P.C.R. cu privire la dezvoltarea învățământului și Legea învățământului, studiile întreprinse în prezent de organele de învățământ se vor ocupa desigur mai aprofundat și de problema diversificării învățământului. Există după cum se știe, pe plan mondial, sisteme de învățământ care permit elevilor un număr foarte mare de opțiuni; de pildă, în învățământul suedez elevii au, după terminarea învățământului general obligatoriu, posibilitatea să aleagă între nouă secții diferite. Personal sunt pentru un număr de 4-6 opțiuni, considerând că în acest fel se pot lua în seamă și cerințele societății contemporane și aptitudinile elevilor.

Dar existența unui număr suficient de opțiuni nu rezolvă integral problema fundamentală pusă în discuție. Fiecare secție a liceului diversificat trebuie să se caracterizeze nu numai printr-o pondere mai mare în planul de învățământ a anumitor discipline, ci și prin deservirea efectivă a elevilor de materialul de studiu la celelalte discipline. Altfel supraîncălzirea va persista și se va îmbina strins

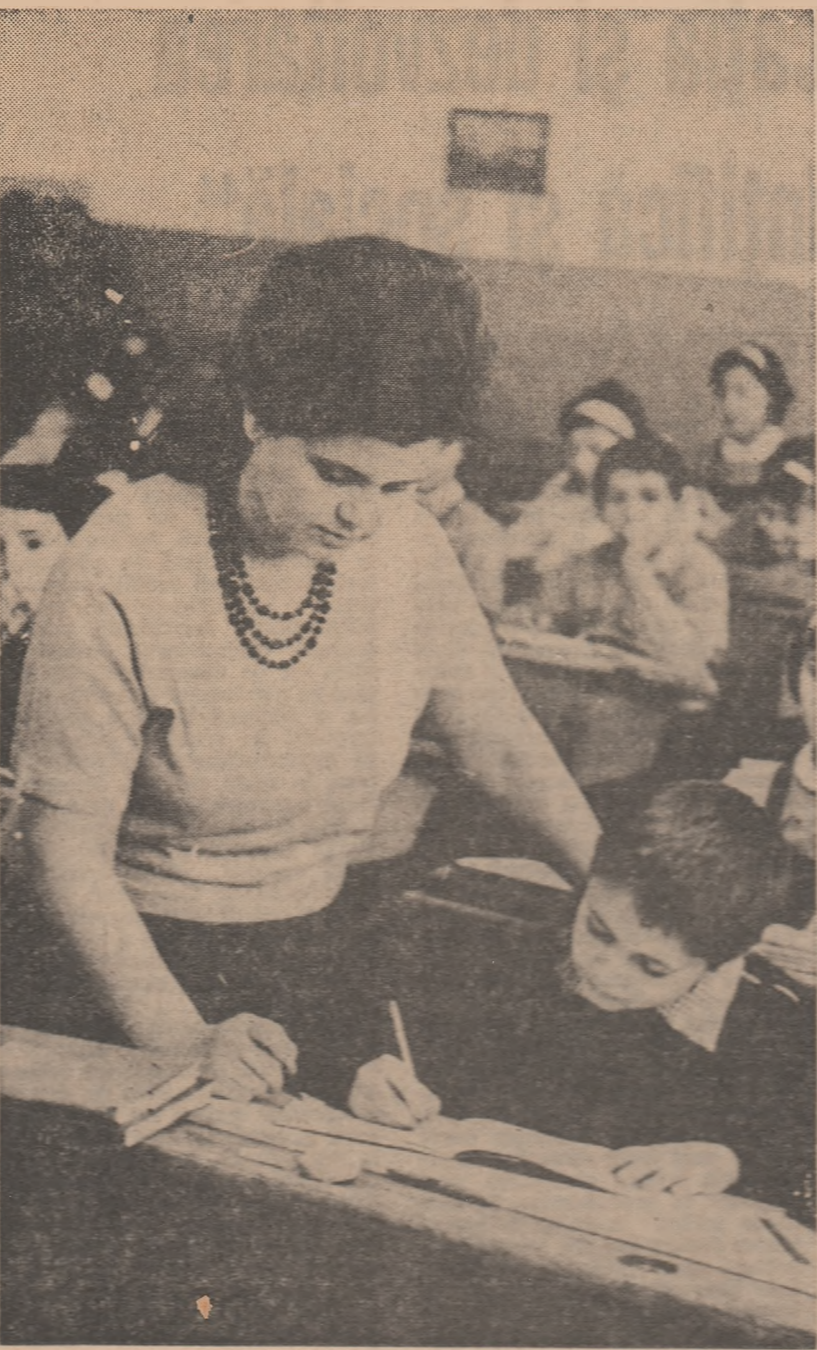
cu formalismul și superficialitatea. Aceasta este, după părerea mea, situația actuală a predării matematice superioare la secția umanistică a liceului. Desigur, absolverul unui liceu trebuie să aibă, la absolvire, un anumit orizont de cultură generală, să se orienteze în sfera principalelor științe contemporane. Să stabilim însă realist limitele acestei pregătiri de cultură generală, punând-o de acord cu posibilitățile efective ale elevilor de a-și însuși temeinic un anumit volum de cunoștințe.

Această problemă se pune pregnant și în condițiile școlilor de profil — liceele de specialitate și liceele de artă. După cum se știe, în aceste școli nu se realizează doar o orientare către anumite domenii de activitate, corespunzător unor inclinații, ci și o veritabilă pregătire profesională. Mă voi referi asupra activității cărora m-am putut documenta mai amplu și am urmărit-o direct. Multă vreme elevii acestor școli au trebuit să facă față unui plan de învățământ deosebit de încărcat la obiectele de cultură generală. Aceasta a avut consecințe negative asupra pregătirii lor, ducând chiar la frinarea dezvoltării pe plan artistic.

În prezent liceele de artă au la disciplinele de cultură generală un plan de învățământ mai puțin încărcat, însă nu într-adevăr înțeleg practica de specialitate să se poată desfășura fără mari eforturi. După părerea mea, planul de învățământ al liceelor cu profil special ar trebui să prevadă în proporție de 2/3 — sau, cel mult, în proporție de 3/5 — discipline de cultură specială și practică de specialitate, urmând ca restul orelor să fie rezervat disciplinei de cultură generală.

Poate că ar fi bine ca, așa cum se procedează pentru învățământul liceal teoretic și de specialitate, să se pună în discuția unor specialități competenți: bine documentați din punct de vedere științific, și problemele liceelor de artă.

Prof. CORNELIA MOSORA

La început a fost mirajul semnelor înlănușite pe hirtie. Atunci, mîna îndrăgostitei trebuia să conducă îndesăproue mișcările nesigure ale mînilor copiilor. Acum, tainele scriburii au început să fie cunoscute și drumul continuu spre noi și noi domenii ale cunoștințelor.

Literele din abecedar

Programa școlară a claselor I din acest an, care cuprind și elevii de 6 ani, eșalonează judicios volumul de cunoștințe ce urmează să se predea. Dar și metodică de comunicare a cunoștințelor trebuie să respecte cerințele pedagogice, pornind de la ușor la greu, de la simplu la complex.

În legătură cu aceasta trebuie să reținem faptul că primele contacte cu litera și solicitarea elevului un efort cu mult mai mare decît efortul ce-l depune ulterior, după ce a învățat câteva litere, după ce s-a familiarizat cu pagina abecedarului și a început să-și formeze cîmpul vizual. Or, după părerea noastră, actualul abecedar nu ține seama de acest fapt. Provoacă multe greutăți, de pildă, dispunerea literelor de tipar — majuscule și mici — pe verticală. Toată viața lui elevul va trebui să citească rînduri așezate în linie orizontală. Atunci, de ce să-i prezentăm la început litere dispuse vertical? Lucrurile devin de altfel cu atât mai dificile cu cît, dacă textul de tipar este dispus în linie verticală, textul scris cu litere de mîna este dispus orizontal. Este limpede că aceasta îl derutează pe copil și, totodată, îngreuează extinderea cîmpului vizual.

Considerăm neîndecit și faptul că literele majuscule sint descompuse în abecedar în elementele lor componente. De altfel, însăși practica didactică a dovedit inutilitatea acestei descompuneri. Într-adevăr, ea ține de analiza literii, realizată în cadrul comunicării cunoștințelor, cînd se face toate demonstrațiile asupra părților sale componente, cît și asupra modului cum se asamblează acestea pentru a forma litera respectivă. Pînă a ajunge la citirea literii din manual elevul au recunoscut litera și părțile sale componente prin mijloacele indicate de metodică, inclusiv prin confecționarea literii, atunci cînd este posibil, din bășoare, chibrituri etc. Cînd se ajunge la citirea literii în abecedar, etapa comunicării cunoștințelor a fost încheiată, trecîndu-se la etapa consolidării lor. În aceste condiții, prezența în pagină a literii majuscule descompuse în părțile ei componente nu este decît un balast care împovărează lecția. Este drept că literele descompuse dispar după litera „d”, dar acțiunile provocate de prezența lor sint cu atât mai mari cît se citește apar la primele litere învățate, deci în timpul cel mai critic, cînd elevul trebuie să se familiarizeze cu elementele grafice.

Ar putea să dispară, credem, și literele de mîna descompuse din partea finală a paginilor. Intrucît elementele componente ale literelor de mîna au format obiectul perioadelor preabecedare, ca și ale lecțiilor de comunicare, ele nu-și mai justifică prezența în manual. Partea finală a paginilor, destinată consolidării citirii și cunoașterii literelor de mîna, ar trebui să fie ocupată exclusiv de acea literă a cărei consolidare se face.

Inv. AMALIA NEACȘU
Inv. GHEORGHE CHIRIȚĂ
Videle-Teleorman

De ce în două exemplare?

Deși s-a criticat nu o dată practica acelor conducători de școli care cer cadrelor didactice să întocmească planurile calendaristice în două exemplare, în prezent unii din ei continuă să procedeze la fel, considerînd că numai în acest fel pot urmări, prin asistența ritmul parcurgerii materiei.

Cum stau însă lucrurile în realitate? Într-o școală generală cu un rînd de clase I-VIII se desfășoară într-o săptămîna peste 200 de lecții; directorul are obligația să asiste la 4-8 ore săptămînal, deci la mai puțin de 2-4 la sută din totalul lecțiilor. Este oare logic ca el să ceară să se indice așteptările de lecții pentru a asista doar la cîteva dintre ele? (Nu-i vorba, se înțelege și cazuri cînd nu se asistă nici măcar la acestea!). Situația este și mai edificatoare la o școală cu un număr mai mare de clase, de pildă, la o școală cu 14 clase, unde directorul asistă la 1-2 la sută din numărul total de ore dintr-o săptămîna (aproximativ 350). Într-un an școlar, la o școală cu 14 clase sint aproximativ 11.000 de ore. Obligația anuală de asistență a unui director este de 125-150 ore. Este justificat ca acesta să primească o listă cu 11.000 de titluri pentru cele 125-150 de care ar avea nevoie? Nu sint oare copieștii numai de titluri care ar directorii care le cer în cantitatea aceasta? Nu se creează astfel o situație în care din cauza copiilor nu se vede pădurea?

Avînd în vedere și faptul că realitatea didactică (o anumită temă mai dificilă, nivelul pregătirii elevilor la un moment dat etc.) impune unele modificări firești ale planului calendaristic, se dăruie scama că o singură schimbare de dată schimbă întreaga planificare. Se poate deci ca lecțiile la care asistă un director să nu fie cele indicate în planificarea pentru datele respective, fără ca din această situație să decurgă însă concluzia că programele nu se desfășoară într-un ritm normal.

În ce mă privește, consider că directorul poate stabili pe alte căi lecțiile la care vrea să asiste. Iată una foarte simplă: consultînd conținutul de prezentat, găsește ultima lecție predată; din programa școlară pe care o are la colecție și din manual, pe care îl are la biblioteca școlii, poate deduce ușor ce lecție urmează. S-ar crea în acest caz, și o confruntare între concepția directorului și cea a profesorului privind repartizarea materiei pe ore. În acest fel participarea directorului la îndrumarea și controlul procesului de învățământ ar fi cu adevărat activă, căci el nu s-ar mai mulțumi doar cu ceea ce i se oferă. S-ar putea realiza, de asemenea, o verificare periodică de către director a planurilor calendaristice, el avînd posibilitatea să aleagă cu acces prioritar și lecțiile la care vrea să asiste.

Iată dar că directorul are posibilitatea să urmărească parcurgerea programelor școlare și fără să ceară întocmirea planurilor calendaristice în două exemplare. Volosînd aceste posibilități, pe lîngă faptul că va înlătura un aspect birocratic din munca școlii, el va duce totodată o activitate neformală, eficientă.

Prof. CONST. CUMPATA
Craiova

Prof. D. GHEORGHE
Tulcea

Clasa și colectivul de elevi

În viața actuală a școlii noastre, ideea transformării clasei într-o forță de sprijin în munca educativă a pedagogilor s-a conturat și s-a consolidat din ce în ce mai puternic, atît pe măsura orientării activității didactice în lumina pedagogiei științifice, cît și pe baza rezultatelor pozitive confirmate practic în procesul de învățământ. Sprijinirea pe colectivul de elevi, considerarea lui ca unul din factorii auxiliari de mare eficiență în promovarea sarcinilor instructiv-educative se situează neîndoios, în momentul de față, la nivelul și valoarea unui principiu fundamental de educație.

Nu trebuie pierdut din vedere însă faptul că nu întotdeauna și nici oricum clasa constituie un colectiv și că între acestea două realități școlare o coincidență de extensivitate și conținut apare numai în anumite condiții. Clasa este o totalitate numerică de elevi, o formă de grupare pe vîrstă, mai mult sau mai puțin artificială și mecanic constituită, cu o omogenitate relativă în ceea ce privește felul de gîndire și comportare. În clasă, inițial elevul se situează ca o unitate distinctă și izolată de rest. Ca atare, în formele ei neevoluate, clasa apare ca un mozaic de inși cu slabe legături între ei, fiecare avînd sfera sa de interese, preocupări, și năzuințe: limitate la el sau cel mult la mediul său imediat de viață. Este firesc ca și în această clasă, prin diversitatea de concepții, atitudini, scopuri, opinii și interese să nu poată constitui încă forța de natură să sprijine activitatea educativă a învățătorului sau profesorului.

Clasa devine însă un element pretios de sprijin în munca instructiv-educativă pe măsură ce ea evoluează spre formele structurale și de conținut ale unui colectiv a cărui trăsătură valorică fundamentală este conștiința unui scop comun și a cooperării. Organizarea ei într-o grupare unită și încheiată de elevi legată între ei printr-un scop și printr-o activitate comună, călăuzită de o principalitate clară și omogenă, într-un colectiv în care se statornicește relații stabile de interdependență în procesul unei dinamici constructive este rezultatul unei îndelungate și permanente munci educative. Prin urmare, pe cîtă vreme clasa este inițial o grupare de ordin administrativ-didactic, colectivul de elevi este un rezultat pedagogic promovat în urma unei activități educative-formative sistematice, a cărei reușită este confirmată prin apartenența integrală și adeziunea con-

știentă și voluntară la colectiv a tuturor elevilor.

Între noțiunile de clasă și cea de colectiv ar trebui să existe atît coincidență de sferă, cît și identitate de conținut. Aceasta însă nu se întîmplă întotdeauna în practica școlară. Colectivul primar poate fi, uneori, mai restrîns decît clasa, în sensul că o parte din elevi se situează, ca atitudine și orientare, în afara colectivului, deși formal ei fac parte din el. Sint așa numiții elevi „dificili”, refractari spiritului de colectiv. Prezența lor în cadrul clasei, prin influența negativă exercitată asupra unor colegi cu o rezistență psihologică și morală mai slabă, este profund dăunătoare unității colectivului. Ridicarea clasei, în aceste condiții la nivelul unui colectiv unit se poate obține numai printr-o acțiune viguroasă de anihilare a manifestărilor centrifugale. Nu poate fi vorba în nici un caz de eliminarea elevilor „izolațiști”, refractari spiritului colectiv, singura cale indicată pentru menținerea și apărarea unității și prestigiului colectivului școlar fiind atragerea și integrarea lor în psihologia și stilul de viață al clasei. Reușita deplină a intervenției factorilor educativi în această direcție este însă dependentă de anumite condiții.

În primul rînd este absolut necesar să se cunoască cu precizie celele care au determinat la anumii elevi procesul de izolare și de rupere de viață colectivului. Așanumitul „neconformism”, manifestat uneori vădit ostentativ, alteori mai mascat ca și izolarea de colectiv, pot avea cauze foarte diferite. Or, foarte adesea există tendința de a-i eticheta pe toți elevii respectivi drept „dificili” și de a-i trata în bloc, neindividualizat, nediferențiat. Unele acțiuni izolate care se întreprind, discuțiile sporadice sau sancțiunile ce se dau în astfel de cazuri nu sint eficiente, pentru că nu pornesc de la o bază reală. Ele pot chiar contribui de elevi legată între ei printr-un scop și printr-o activitate comună, călăuzită de o principalitate clară și omogenă, într-un colectiv în care se statornicește relații stabile de interdependență în procesul unei dinamici constructive este rezultatul unei îndelungate și permanente munci educative. Prin urmare, pe cîtă vreme clasa este inițial o grupare de ordin administrativ-didactic, colectivul de elevi este un rezultat pedagogic promovat în urma unei activități educative-formative sistematice, a cărei reușită este confirmată prin apartenența integrală și adeziunea con-

etc. sint mai evidente, ies mai ușor la iveală. Există însă și alte cauze, mai greu de detectat, dar nu mai puțin grave în urmări. De pildă, unii elevi se rup de colectiv și preferă să rămîna izolați datorită sentimentului de inferioritate provocat de anumite infirmități fizice, cum ar fi deficiențele de auz și de vîz, malformațiunile aparatului locomotor, obezitatea precoce, strabismul etc. Alteori situația în afara colectivului este o urmare a unei debilități fizice accentuate sau a unor manifestări psihopatie, consecințe ale unor maladii prezente sau suferite anterior, cu efecte epuizante în ceea ce privește dinamica și capacitatea de efort. Sint și cazuri cînd izolarea și ruperea de colectiv se datorează unor trăsături de ordin temperamental sau caracterologic, cum ar fi teama de ridicol, sensibilitatea excesivă față de ironia sau zeflemelele colegilor, neîncrederea în valoarea și forțele proprii. Nu lipsesc nici situații cînd poziția refractară față de colectiv ia forma unei reacții impotriva unor sancțiuni venite de la profesor sau de la colectivul clasei și socotite nejuste de cei în cauză. Jena pe care o simt toți acești elevi le inhibă dorința de a participa activ la viața colectivului și dacă nu sint ajuți, există riscul să rămîna pentru todeauna niște singurătăți, niște oameni care nu-și pot valorifica aptitudinile nici în folosul propriu, nici în folosul societății.

Varietatea cauzelor care îi abat pe unii elevi de la o participare activă la viața colectivului școlar impune celor ce răspund de îndrumarea și educarea lor o selecție terapeutică. Nu se pot aplica măsuri identice în tratarea unor cazuri în care vina o poartă mediul familial sau influențele străzii și în acelea unde este vorba, să zicem, de cauze care sînt de structură fizică sau psihică a elevilor.

În general, căile pe care le poate folosi profesorul pentru a-i atrage pe elevi la o participare activă și eficientă în cadrul colectivului sint cunoscute — încredințarea de sarcini de răspundere în viața clasei sau a școlii, stimularea încrederii în posibilitățile personale prin evidențierea și recunoașterea publică a rezultatelor meritorii, chiar dacă sint modeste ca valoare, preîntîmpinarea la timp sau combaterea energică și hotărîtă a influențelor negative provenite din mediul extrașcolar, conlucrarea cu familia, cu medicul sau psihologul, solicitarea sprijinului organizației de pionieri sau U.T.C., unitatea de opinie și exigență din partea întregului

colectiv didactic al clasei și școlii etc. Nu vom insista aici asupra lor. Am dori însă să atragem atenția asupra unui fapt frecvent întîlnit în viața școlară: acela că prea adeseori se așteaptă totul de la o măsură la alta, de la o acțiune sau alta. Dar o măsură, o acțiune, nu pot rezolva niciodată, prin ele însele, totul. Ființa umană este foarte complexă, reacțiile ei sint adesea contradictorii și a socoti că o măsură izolată — fie ea oricît de judicioasă — poate duce neîntîrziat la rezultate înseamnă nu numai a judeca mecanic dar, ceea ce este mai rău, a prejudicia rezultatele. Nu puțin sint într-adevăr cei care, așteptînd o transformare totală în urma unei acțiuni pe care au înțeles-o și constatănd că ea nu se petrece, se descurajează și renunță de a mai interveni. În realitate, nimic nu se rezolvă dintr-o dată. Este necesară o muncă stăruitoare, de fiecare zi, migăloasă și modestă,

dar dusă cu perseverență și încredere. Numai o astfel de muncă, desfășurată cu fiecare elev „dificil”, conform cu specificul situației lui, poate ridica clasa la semnificația și valoarea unui colectiv școlar ca un tot unitar, în care fiecare elev, rămîind el însuși, se simte în același timp parte integrantă dintr-un grup în climatul cărui își desfășoară personalitatea.

Nu trebuie pierdut din vedere faptul că integrarea conștientă și voluntară a fiecărui elev în colectivul școlar este o cerință fundamentală a educației comuniste. În al cîlel sistem de valori ideea de colectivism, prin rolul pe care-l deține în pregătirea tineretului școlar pentru viața în societatea socialistă, constituie pivotul principal.

Prof. CONST. CUMPATA
Craiova

„Gazeta matematică”

De peste șapte decenii, „Gazeta matematică” aduce o contribuție de seamă la stimularea activității creatoare, a gîndirii și inteligenței în rîndurile tineretului nostru, îndemnîndu-i pe elevi să se autoperfecționeze în științele despre relațiile cantitative și calitative. În zilele noastre cînd matematica reprezintă domeniul de bază al revoluției tehnico-științifice a contemporaneității, rolul „Gazetei matematice” crește mai mult ca oricînd. Ea își îndeplinește în general cu cinste acest rol. Totuși, în paginile seriei „B” a gazetei, adresată elevilor, se semnalează și unele lipsuri, unele inadvertențe. Rîndurile de față își propun să arate cîteva dintre acestea, pentru a contribui la îmbunătățirea continuă a gazetei.

Numeroși profesori de specialitate, ca și elevii înșiși, au constatat nu o dată că temele tratate în gazeta nu sint conforme cu programele claselor cărora li se adresează și, mai ales, sint în neconcordanță cu materia ce se predă într-o anumită perioadă. Aceasta face ca temele respective să nu prezinte suficient interes pentru elevi, deoarece anumite noțiuni la care se referă gazeta le sint necunoscute la data apariției sale. Pentru ace-

lasi motiv nici cercurile de matematică nu pot beneficia todeauna de temele din gazeta. Or, cum aceasta apare lunar, ea ar putea foarte bine să cuprindă teme care să nu anticipeze capitolele prezente în programa școlară din trimestrul respectiv (ca să nu mai vorbim de faptul că unora nu se ține seama nici măcar de programa școlară într-un an).

Se știe că geometria în spațiu ocupă locul central în pre-

ca sint necesare mai multe — și mai valoroase — probleme de geometrie în spațiu.

În forma în care apare în prezent, „Gazeta matematică” se adresează aproape exclusiv „virfurilor”, lucru atestat de gradul înalt de dificultate a temelor, ca și de faptul că acestea depășesc programa școlară. Desigur, este necesar să se dea material pentru „virfuri”, pentru elevii excepțional înzestrați, dar nu numai pentru aceștia. O mai mare a-

ționeze unul pe altul și să se refere la capitole diferite. Acest principiu pedagogic poate fi aplicat foarte simplu nu numai la probleme, ci și la exerciții. De exemplu, simplificarea unei expresii algebrice poate fi dusă pînă la un punct de elevii buni și continuată de elevii cu înclinații deosebite pentru matematică.

Lasă mult de dorit și modul cum sint verificate din punct de vedere al adevărului matematic unele teme apărute în „Gazeta matematică”. Las în o parte o serie de neglijențe de redactare, de greșeli de tipar etc. Se poate structura un rezultat greșit, o dată greșită, apar însă uneori și demonstrații greșite. Așa s-a întîmplat bunăoară în nr. 3/1968, cu problema nr. 2918, care conduce la o imposibilitate, sau în nr. 5/1968, unde a apărut o demonstrație greșită pe o pagină întreagă. Așa ceva nu poate fi acceptat, după părerea mea, într-o revistă de specialitate.

Socotesc că ar fi bine ca „Gazeta matematică” să-și lărgească cercul de colaboratori din rîndurile celor mai competenți profesori, iar colectivul de redacție să acorde mai multă atenție verificării fondului științific al temelor publicate.

Prof. GRIGORE GHEBA

REVISTA REVISTELOR

gătirea elevilor clasei a VIII-a pentru cursurile de admitere în liceu. Totuși, cunoștințele respective sint neglijate și de multe ori inexistente chiar și în perioada de vîrf a pregătirii elevilor, perioada sistematizării și consolidării cunoștințelor. De exemplu, în numerele din ultimii doi ani au apărut foarte rar probleme de geometrie în spațiu, iar a-celora care au apărut n-au adus nimic nou, nimic interesant. Pe bună dreptate socotesc profesorii de matematică, ca și elevii claselor a VIII-a,

tenție acordată elevilor buni — atît de numeroși în clasele noastre — i-ar încuraja mult, ar face ca din rîndurile lor să se desprindă un număr mereu mai mare de „virfuri”. S-ar putea, de exemplu, ca exercițiile și problemele din gazeta să fie teme de sinteză, care să adreseze ambelor categorii de elevi (buni și foarte buni) conținînd la început cîteva întrebări cu un grad mai mic de dificultate, iar apoi întrebări adresate în special „virfurilor”. Firește, ar trebui ca răspunsurile să nu se condi-

Colocviul „Educația și dezvoltarea economică, științifică și socială”

PARIS

Colocviul cu tema „Educația și dezvoltarea economică, științifică și socială” care s-a desfășurat recent la Paris...

Discuții largi s-au purtat în legătură cu conținutul, metodele și tehnologia educației.

prezentate de Federația din învățământ tehnic și profesional din Franța...

nele din întreaga lume. Apelul rezumat în linii generale principia-

Conceptul inițial ca o manifestare pe plan european, Colocviul a trezit un interes mult mai larg...

In problema esențială a conținutului învățământului și a educației în general...

Teza de bază a expunerii prezentate de delegația română a fost aceea că în educația profesională trebuie integrată o pregătire umanistă și științifică...

Colocviul cu tema „Educația și dezvoltarea științifică, economică și socială” a constituit un schimb de experiență deosebit de util...

Activitățile Colocviului s-au desfășurat în ședințe plene și în cadrul a șapte comisii care au dezbătut, fiecare, una dintre problemele înscrise în tematica lucrărilor...

Constatănd că în majoritatea școlilor timpul consacrat artelor figurative și muzicii este încă insuficient...

Raportul prezentat de delegația noastră, a intrunit aprecierile unanime ale participanților la discuții în comisia respectivă.

De curind au avut loc la Sofia lucrările Congresului Național al geografilor bulgari...

Cu privire la democratizarea învățământului s-a exprimat, în unanimitate, părerea că politica în domeniul învățământului a unui stat democratic și progresist trebuie să urmărească consecvent mărirea duratei școlarizării obligatorii...

Ample dezbateri au fost consacrate pregătirii și specializării cadrelor didactice...

După cum s-a menționat la începutul acestor rânduri, raportul cu tema „Educație și profesie” a fost susținut de delegația noastră.

Școala normală superioară pare să răspundă în momentul de față cel mai mult stadiului de dezvoltare a învățământului din America Latină.

Dezvoltarea economică, științifică și socială a unei țări depinde în mare măsură de nivelul și calitatea învățământului...

Încheierea lucrărilor Colocviului a fost adoptată, ca unic document, un Apel adresat educatorilor și organizațiilor lor profesionale...

Prof. ONITA GLIGOR, vicepreședinte al Comitetului Uniunii Sindicatelor din învățământ și cultură

Costa Rica: Școala normală superioară pare să răspundă în momentul de față cel mai mult stadiului de dezvoltare a învățământului din America Latină.

Clădirea radio-televiziunii franceze din Paris

Convingerile oamenilor școlii

(urmare din pag. 1)

și-au pus-o oamenii școlii atât de frecvent în ultimul timp.

Alături de problemele care se referă la perfecționarea conținutului învățământului, a metodelor de predare etc., un loc important printre preocupările personalului didactic îl ocupă îmbunătățirea în continuare a muncii educative cu tineretul școlar.

tanță științifică a omului de la catedră și transmiterea cunoștințelor în mod sistematic — dându-le certitudinea de veridicitate prin confruntarea lor cu practica social-istorică — reprezintă condiții principale ale reușitei muncii educative în școală.

Hotărârea adoptată de Plenara C.C. al P.C.R. din 29 noiembrie — 1 decembrie 1967 cu privire la sarcinile organizațiilor de partid de stat și obștești, ale U.T.C., pentru îmbunătățirea muncii educative în rândul tineretului, stabilește că „în cadrul activității de formare a tineretului va trebui să se afile educația prin muncă și pentru muncă, dezvoltarea pasiunii pentru învățare, a respectului și preturii față de făuritorii bunurilor materiale și spirituale”.

festărilor unor mentalități învechite, retrograde, a influențelor mistice. Partidul a încredințat învățătorilor și profesorilor, tuturor slujitorilor școlii, sarcina de onoare de a instrui și educa generațiile viitorului...

educarea cadrelor didactice și a elevilor în spiritul patriotismului socialist și al internaționalismului proletar, al dragostei și alității înaintate față de muncă, al înaltei principii ale moralei comuniste.

Fiul acestui minunat popor, învățătorii și profesorii își identifică destinele și crezul cu lupta maselor largi populare din țară pentru construirea socialismului și comunismului în patria noastră...

INSTITUTUL POLITEHNIC

Timișoara

Anunț

scoterea la concurs a următoarelor

FACULTATEA DE MECANICĂ

- Profesor la catedra de Termotehnica, Transmisia căldurii și dinar din statul de funcțiuni;
— Profesor la catedra de Rezistența materialelor, poziția 2 din statul de funcțiuni;
— Profesor la catedra Tehnologia construcțiilor de mașini, disciplina: Mașini unelte, poz. 2 din statul de funcțiuni;
— Profesor la catedra Tehnologia mecanică, disciplinele: Studiul metalelor; Metalurgie fizică structurală, poz. 3 din statul de funcțiuni;
— Profesor la catedra Mașini hidraulice, disciplinele: Teoria hidrodinamică a rețelelor de profile, Mecanica fluidelor și hidraulica, poz. 2 din statul de funcțiuni;

FACULTATEA ELECTROTEHNICĂ

- Profesor la catedra Bazele electrotehnicii, disciplina: Bazele electrotehnicii, poz. 3 din statul de funcțiuni;
— Profesor la catedra Mașini electrice disciplina: Aparatură electrică, poz. 2 din statul de funcțiuni;
— Profesor la catedra Mașini electrice, disciplina: Mașini electrice, poz. 3 din statul de funcțiuni;
— Conferențiar la catedra Matematici I, disciplinele: Metode numerice și programare; Introducere în programare, poz. 6 din statul de funcțiuni;

FACULTATEA DE CONSTRUCȚII

- Profesor la catedra Beton armat și clădiri disciplinele: Beton armat; Beton armat și elemente de construcții, poz. 3 din statul de funcțiuni;
— Profesor la catedra Hidrotehnică, disciplina: Alimentații cu apă și canalizări, poz. 2 din statul de funcțiuni;
— Profesor la catedra Drumuri și fundații, disciplina: Pedagogie ameliorativă, poz. 2 din statul de funcțiuni;
— Conferențiar la catedra Hidrotehnică, disciplinele: Irigații și desecări; Exploatarea sistemelor de irigații;

FACULTATEA DE CHIMIE INDUSTRIALĂ

- Profesor la catedra Industrii anorganice, disciplina: Tehnologia substanțelor anorganice, poz. 2 din statul de funcțiuni;

FACULTATEA MECANICĂ AGRICOLĂ

- Profesor la catedra Organizare și planificare, disciplinele: Economia, organizarea și planificarea I.L.S.; Analiza activității economice, poz. 2 din statul de funcțiuni.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul Institutului politehnic din Timișoara, b-dul 30 Decembrie nr. 2, în termen de 30 de zile de la data publicării acestui anunț, cererea de înscriere însoțită de actele prevăzute de Regulamentul privind ocuparea funcțiilor didactice în învățământul superior, publicat în colecția de Hotărâri și dispoziții ale Consiliului de Miniștri nr. 31 din 5 august 1958.

Concursul va avea loc la sediul Institutului politehnic Timișoara, b-dul 30 Decembrie nr. 2, la 3 luni de la publicarea acestui anunț.